

ПРЕС КЛИПИНГ

13. октобар 2020.

НАСЛОВИ

80.000 RADNIKA RADI NA CRNO Rešenje da ih poslodavac prijavi postoji, a evo i ko najviše treba da se raduje(стр.3)

U KOJIM BIZNISIMA ĆE BITI NAJVIŠE OTKAZA Na udaru su prvo radnici iz dva sektora, a "sudbina" ostalih zavisiće od jednog faktora(стр.4)

NOVI USLOVI ZA PENZIJU! Muškarce čeka jedna promena, ali za žene je situacija POTPUNO DRUGAČIJA(стр.6)

Sindikatski obrazovanje u niškoj "Pčelici" traži kažnjavanje kolega iz "Sloge" (стр.8)

Ministarstvo odbrane o presudi sindikalnom aktivisti: Vojno pravosuđe je samostalno(стр.9)

Цена или уцена(стр.11)

Ускоро измена закона о странцима и о запошљавању странаца(стр.11)

Родна неравноправност у свим областима живота(стр.12)

80.000 RADNIKA RADI NA CRNO Rešenje da ih poslodavac prijavi postoji, a evo i ko najviše treba da se raduje

M.A.

Najmanje 80.000 radnika na građevini, pomoćnih barmena i konobara, bebisiterki, spremačica i sličnih profesija radi na crno. Najčešći razlozi zbog kojih poslodavci i ne razmišljaju o tome da ih prijave su visoki troškovi, komplikovana procedura i nedovoljno fleksibilan način ugovaranja, pokazala je analiza NALED-a i Nemačke razvojne saradnje o mogućnostima proširenja sistema pojednostavljenog angažovanja radnika na sezonskim i povremenim poslovima, koji trenutno funkcioniše samo u poljoprivredi.

Od ukupnog broja zaposlenih u Srbiji, svaki peti radi na crno, a pored poljoprivrede, najviše ih je još u turizmu i ugostiteljstvu (15,1 odsto) i građevinarstvu (11,3 odsto), dok na kućnim i pomoćnim poslovima svako drugo lice radi bez ugovora i bez prava na penziono osiguranje i zaštitu od povrede na radu za svaki dan koji provede na poslu.

"Jedan od načina da se ovi radnici uvedu u legalne tokove i time zaštite njihova prava, jeste da se pojednostavljena procedura prijave sezonaca putem e-portala ili onlajn aplikacije proširi na druge delatnosti. Za godinu i po dana od kada je uveden ovaj sistem u poljoprivredi, broj prijavljenih sezonaca je porastao više nego 10 puta – sa 3.500 na oko 42.500 radnika. To je ogroman uspeh i primer dobre prakse koji se uz određena prilagođavanja može primeniti i u drugim sektorima", rekla je šefica Jedinice za hranu i poljoprivredu u NALED-u Tisa Čaušević.

"Nemačka razvojna saradnja podržala je uvođenje elektronske prijave sezonskih radnika kako bi se povećale prilike za zapošljavanje i smanjila siva ekonomija. Naša analiza je pokazala da su ostvareni značajni pozitivni efekti za sve zainteresovane strane - poslodavcima su smanjeni troškovi angažovanja sezonaca i skraćena procedura prijave i odjave sa pet sati na pet minuta, dok su radnici dobili pravo na penziono i osiguranje od povrede na radu. Takođe ne smemo zaboraviti da je država dobila efikasniju administraciju i ostvarila četiri miliona evra dodatnih budžetskih prihoda na osnovu poreza i doprinosa. Zato u partnerstvu sa NALED-om želimo da podržimo replikaciju ovog modela na druge sektore i na ostale zemlje Zapadnog Balkana", navodi Zoran Jakovljević, projektni menadžer u GIZ-u.

Neformalno zapošljavanje jedan je od ključnih generatora sive ekonomije, jer na svakih 100 dinara koji se obrnu u sivoj zoni, 62 dinara je od neprijavljenih zarada, a 38 dinara neprijavljeni profit. Problem produbljuje činjenica da u Srbiji trećina neformalno angažovanih radi kraće od tri meseca, svaki peti radi do šest meseci, a tek njih 16 odsto angažovano je na rok do godinu dana. Oko 126.000 njih radi samo na osnovu usmenog dogovora.

Primer su zaposleni u turizmu i ugostiteljstvu, pre svega na poslovima za koje se radnici angažuju po potrebi, kada je povećani obim posla, poput barmena, kuvara, konobara. Često rade za više njih u toku

jednog dana, sa nepunim radnim vremenom i po nekoliko dana u nedelji, pa je procedura prijave za njih komplikovana i skupa.

Slično je i sa radnicima za pomoć u kući, koje u proseku godišnje angažuje 55.877 domaćinstava i često rade za više njih u toku jednog dana. Specifična situacija je i sa gradilištima gde se procenjuje da 37 odsto njih radi na crno, a svaki treći samo povremeno ima posla, zbog čega se poslodavcima ne ulazi u proceduru prijave.

Sa druge strane, povrede na radu kod ovih poslova su česte, zbog čega su neprijavljeni posebno ugroženi, jer zavise isključivo od volje poslodavca da li će im pokriti troškove lečenja, pokazala je analiza NALED-a.

Poslodavci kao ključni razlog za visoku stopu rada na crno vide visoko poresko opterećenje rada. Za ugovor o privremenim i povremenim poslovima izdvajaju mesečno u proseku 16.000 dinara za poreze i doprinose. Primer sezonskog online angažovanja radnika u poljoprivredi predvideo je fiksni iznos za ove svrhe od oko 300 dinara po svakom danu angažovanja, što poslodavcima donosi fleksibilnost, državi prihod, a radnicima mogućnost da ostvare pravo na penziono osiguranje i zaštitu od povrede na radu.

Nalazi analize pokazuju i da u Srbiji ima između 35.000 i 55.000 sakupljača sekundarnih sirovina i svi rade neformalno, ali između operatera i njih ne postoji klasičan odnos poslodavca i radnika.

Zato NALED i GIZ preporučuju da se uspostavi poseban Registar individualnih sakupljača, uz uvođenje podsticaja: radnici ne bi gubili status nezaposlenih, mogli bi da dobiju uvećanje socijalne pomoći za 20 odsto, država bi mogla da im uplaćuje penzijsko osiguranje, imali bi prvenstvo učešća na javnim radovima, mogućnost korišćenja subvencija i drugih budžetskih transfera i pravo da za račun javnih komunalnih preduzeća vrše poslove separacije otpada.

Uz određena prilagođavanja, elektronski sistem prijavljivanja sezonskih radnika u poljoprivredi mogao da bi da se proširi na kućne i pomoćne poslove čuvanja dece, starih, kućnih ljubimaca i poslove čišćenja i održavanja.

Kada je reč o turizmu i ugostiteljstvu, tu spadaju kuvari, konobari, šankeri i čistači koji se angažuju po potrebi "na dan", a u građevini radnici na nekvalifikovanim fizičkim poslovima (utovar/istovar i prenošenje materijala i građevinskog alata, ručni iskop i nasipanje zemlje, čišćenje gradilišta i sl).

U KOJIM BIZNISIMA ĆE BITI NAJVIŠE OTKAZA Na udaru su prvo radnici iz dva sektora, a "sudbina" ostalih zavisiće od jednog faktora

Aleksandar Latas

Koliko će hiljada radnika u Srbiji u narednih nekoliko meseci ostati bez posla, veoma zavisi od epidemiološke situacije, pa tako i odluka Kriznog štaba, no sada je već sigurno da će za ugostiteljstvo i turizam ovo biti jedna od najtežih zima.

Stručnjaci napominju da ugostiteljstvo, turizam i automobilsku industriju čeka sporiji oporavak. Vlasnici restorana i kafića već dobroano finansijski istrošeni sa zebnjom čekaju nove mere - kako će biti zimi kada ne bude više bašta?

S druge strane, vlasnici turističkih agencija ne očekuju da im se obrne na zimu nakon propalog leta. Opadajuća privredna aktivnost na kraju će se pokazati i u statistici brojanja nezaposlenih kojih od 1. novembra treba da očekujemo sve više.

Ekonomista Miloško Arsić predviđa da će ove zime na desetine hiljada ljudi ostati bez posla. S druge strane, ugostitelji već žive sa prometom manjim i do 50 odsto, otkriva za "Blic" Dragan Stanojević, predsednik Udruženja ugostitelja Novog Sada.

- Sve zavisi od mera koje donose u vrhu države, mi samo čekamo šta će od informacija pred nas da iznesu. Gledajući kako je u okruženju, nismo baš optimistični, pošto vidim da se svuda skraćuje radno vreme i zatvaraju ugostiteljski objekti, u Francuskoj, Sloveniji, Mađarskoj i drugim zemljama. Verovatno će tako nešto biti i kod nas. Većina noćnih klubova svakako već ne radi osam meseci, a na naplatu im dolaze svi živi izdaci. Promet je, po našim proračunima, umanjen od 40 do 50 odsto i prava je gimnastika u pitanju kako ugostitelji uopšte preživljavaju - kaže Stanojević.

Kako dodaje, mnogi čekaju 31. oktobar da vide šta će dalje, jer su uzeli pomoć Vlade i nisu u mogućnosti da otpuštaju radnike do isteka tog perioda. Novembar će dati jasniju sliku koliko nas otpuštanja očekuje tokom zime. Od novih mera i smanjenog obima rada strahuju i tržišni centri, ali i mali preduzetnici poput vlasnika teretana i frizerskih salona.

- Ako nam ponovo zabrane rad, pa i na par meseci, mislim da ćemo zatvoriti teretanu. Preživeće samo njih nekoliko. Teretane su mahom na dobrim gradskim lokacijama u velikim prostorima koji su skupi za iznajmljivanje, znaju da budu i par hiljada evra, a gde su još plate i doprinosi za zaposlene. Već sada nam se promet prepolovio i jedino što može da nas izvuče je da zimu odradimo dobro. Ako se to ne desi, mnogi će da ugase biznis - rekao nam je Minja S., vlasnik jedne novosadske teretane.

Pri pogledu na statistiku treba imati na umu da se broj zaposlenih odnosi na ljude s ugovorima o radu i uplaćenim doprinosima, a ne na one koji rade na crno ili su zaposleni po ugovorima o privremeno-povremenim poslovima. A takvih je baš dosta upravo u ugostiteljstvu i turizmu. Zbog toga će dobar deo ljudi koji ostane bez posla za statistiku biti nevidljiv.

Kada je reč o hotelijerima, najviše su stradali ugostiteljski objekti u Beogradu i Novom Sadu, koji zavise od stranih turista. Ostatak Srbije, poput Palića, Sokobanje i drugih mesta su zabeležili rekordna noćenja zbog domaćih turista. Ipak, neizvesno je šta se može očekivati od zimskog turizma.

Ekonomista Miroslav Zdravković kaže da je još sve nepredvidljivo, u zavisnosti od mera koje će se uvoditi. Da li se izaziva drugi talas krize po Evrope, kao što je bilo u proleće, saznaćemo uskoro. Polako se penje stopa nezaposlenosti, što je, kako kaže, efekat onoga što nam se dešavalo pre nekoliko meseci, iako nam deluje da su se industrijska proizvodnja, trgovina i građevinarstvo oporavili.

Penje se stopa nezaposlenosti

- Vreme je velike neizvesnosti za svakog ko se bavi biznisom, jer ne zna šta će se dešavati i kakvi će biti uslovi u sledećih tri do šest meseci. Posebno su osetljivi turizam i ugostiteljstvo. Po podacima iz zemalja oko nas, Slovenije, Hrvatske i Mađarske, najveći pad zaposlenosti upravo je u tim delatnostima. Kod nas je pad i najmanji jer mi imamo i najmanje razvijene te privredne grane kada se merimo sa nekim zemljama regiona poput Hrvatske i Crne Gore, koji znatan deo budžeta crpe iz toga - rekao je Zdravković.

NOVI USLOVI ZA PENZIJU! Muškarce čeka jedna promena, ali za žene je situacija POTPUNO DRUGAČIJA

S. L.

Od 2021. važe nova pravila za penzionisanje žena, što znači da svaki zahtev koji dame podnesu posle 31. decembra ove godine podleže novim, rigoroznijim uslovima. S druge strane, uslovi za odlazak u redovnu penziju za muškarace ostaju isti, ali to nije slučaj i kada govorimo o prevremenom penzionisanju.

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju izmenjen je 2014. godine. Od tada se za žene svake godine menjaju uslovi za penziju i to po pravilu da se starosna granica pomera u rasponu od dva do šest meseci godišnje. I tako sve do 2032. godine kada će dame moći da idu u penziju sa 65 godina starosti, dve godine duže nego danas.

Naredne kalendarske godine, dame tako u starosnu penziju mogu sa 63 godine i dva meseca života, umesto 63 godine koliko je potrebno da imaju za penzionisanje u 2020. godini. Potreban broj godina radnog staža ostaje isti i iznosi minimum 15 godina.

Uslovi za starosnu penziju od 2014. do 2032. godine

MUŠKARCI

65 godina starosti, 15 godina radog staža

*Uslovi za penzionisanje muškaraca isti su od 2014. do 2032.

ŽENE

2014.	60 godina starosti, 15 godina staža
2015.	60 godina i 6 meseci starosti, 15 godina staža
2016.	61 godina starosti, 15 godina staža
2017.	61 godina i 6 meseci starosti, 15 godina staža
2018.	62 godine starosti, 15 godina staža
2019.	62 godine i 6 meseci starosti, 15 godina staža
2020.	63 godine starosti, 15 godina staža
2021.	63 godine i dva meseca starosti, 15 godina staža
2022.	63 godine i četiri meseca starosti, 15 godina staža
2023.	63 godine i šest meseci starosti, 15 godina staža
2024.	63 godine i osam meseci starosti, 15 godina staža
2025.	63 godine i deset meseci starosti, 15 godina staža
2026.	64 godine i dva meseca starosti, 15 godina staža
2027.	64 godine i dva meseca starosti, 15 godina staža
2028.	64 godine i četiri meseca starosti, 15 godina staža
2029.	64 godine i šest meseci starosti, 15 godina staža
2030.	64 godine i osam meseci starosti, 15 godina staža
2031.	64 godine i deset meseci starosti, 15 godina staža
2032.	65 godina starosti, 15 godina staža

Nova pravila za dame jesu i ukoliko žele da idu u prevremenu penziju. Za ovu godinu uslov je 57 godina i osam meseci života i 39 godina staža. Za narednu je to 39 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 58 godina i četiri meseca života.

Promene i za muškarce

S druge strane, muškarci u starosnu penziju u narednoj godini idu po starom - sa 65 godina života i 15 godina staža upisanog u radnu knjižicu. Ima međutim, promena u ostvarivanju prava na prevremenu penziju.

Oni su, naime, ove godine u prevremenu penziju išli sa 40 godina staža osiguranja i najmanje 58 godina i četiri meseca života. Sledeće godine idu sa 40 godina staža osiguranja i najmanje 59 godina života.

Ono što je jedanko za oba pola jeste pravilo po kome i muškarci i žene mogu redovno da se penzionišu sa 45 godina staža, bez obzira na starost. Uslov je, naravno, da su im poslodavci sve vreme tokom 45 godina redovno uplaćivali doprinose.

Iz Fiskalnog saveta se više puta moglo čudi da je naš penzioni sistem održiv i da smo mi svoj domaći zadatak obavili 2014. godine kada smo usvojili nove izmene.

Izmene su prethodnih godina istovremeno donosile i mnoge zemlje u regionu, ali i u svetu. Novi zakone imaju i Crna Gora, Hrvatska i Poljska. U narednih deset godina njihovi najstariji građani će moći u penziju sa navršenih 67 godina. Velika Britanija i Finska u međuvremenu će povećati granicu na 68 godina.

Danas.rs

Sindikatom obrazovanja u niškoj "Pčelici" traži kažnjavanje kolega iz "Sloga"

Sindikatom obrazovanja Srbije u niškoj javnoj predškolskoj ustanovi „Pčelica“, u okviru koje funkcioniše 26 vrtića, najoštrije je osudio „laži, klevete i neistine“ u vezi sa sanitarno- higijensko situacijom u centralnoj kuhinji i zahtevao „najoštrije sankcije“ za kolege iz sindikata „Sloga“, koji je izneo tvrdnje o propustima i upozorio da oni „ugrožavaju zdravlje dece“.

Piše: Z. Miladinović

– Ne želimo da iko više blati rad i značaj jedne od najvećih ustanova u gradu koja je u poslednje tri godine krenula krupnim koracima, unapredila rad i položaj zaposlenih i ostvarila odličnu saradnju sa svim gradskim strukturama. Zahtevamo javno izvinjenje ovog sindikata i najoštrije sankcije članova, a naročito predsednice, jer smatramo da je nedopustivo korišćenje dece u političke svrhe- navodi se u saopštenju sindikata, koji je potpisao njegov predsednik Vlada Gmitrić.

Ovaj sindikat je direktorici „Pčelice“ Svetlani Mitić poručio da „nastavi da radi kao i do sada“ i da se ne obazire na reči pojedinaca koji, zarad sitnih političkih interesa, podrivaju i ruše sve dobro i koji žele da idu prema ponoru, a ne uzlaznom linijom“.

– Rad ustanove kontrolišu inspekcije u redovnim i vanrednim postupcima i unazad tri godine nije bilo nijedne naložene mere, a kuhinja posluje po HASAP standardu koji podrazumeva rigoroznu internu i eksternu kontrolu. Kontrolu hrane, radnih površina i zaposlenih vrši i Institut za javno zdravlje. Rad JPU Pčelica Niš u vreme epidemije pohvaljen je i na sednici Skupštine Srbije, kao i na sastancima

reprezentativnih sindikata u predškolskim ustanovama sa Ministarstvom prosvete i predstavnicima Vlade Srbije- navodi se u saopštenju.

U saopštenju se još kaže da je taj sindikat reprezentativan, jer u „Pčelici“ ima 397 članova, a da „Sloga“, koja je, kako je navedeno, lažima uznemirila javnost i nanela štetu ugledu ustanove, u njoj ima samo četiri člana. „Sloga“ je u „Pčelici“ formirana relativno skoro, a sudeći po dosadašnjim aktivnostima, jedini cilj joj je destrukcija rada i uznemiravanje zaposlenih, dodaje se.

Regionalno povereništvo Sindikata „Sloga“ za jug Srbije zahtevalo je krajem prošle sedmice smenu direktorke Mitić, koju smatra odgovornom za propuste u centralnoj kuhinji i drugim delovima proizvodnog bloka koji su „ugrozili zdravlje dece”.

„Sloga“ je između ostalog navela da se, kako su kazali, zbog oštećenja kanalizacionih cevi njihov „sadržaj” sliva u sudopere i magacin i izuzetno smrdi, zbog kvara teretnog lifta meso i druge namirnice distribuiraju do kuhinje na nehigijenski način, a hrana ponekad pakuje na nehigijenski način.

U upravi „Pčelice” kategorički su demantovali ovakve navode, tvrdeći da je sanitarna i zdravstvena situacija potpuno uredna i da deca nisu ni na koji način ugrožena, što potvrđuju i nalazi sanitarne inspekcije.

Oni su kazali da „kanalizacija nije oštećena a da se smrad širio jer je sušer bio natopljen vodom”, da je za popravku lifta, čiji kvar „nema veza sa sanitarno- higijenskom situacijom”, raspisana javna nabavka, a da se hrana pakuje i distribuira na higijenski način.

Dokumenti interne sanitarne kontrole u „Pčelici”, u koje je Danas imao uvid, međutim, potvrđuju navode „Sloge” o problemima sa kanalizacijom, liftom i jednim slučajem nehigijenskog pakovanja salate, uz ocene o posledicama, kao što su „eventualna infekcija”, „urušavanje zdravstvene bezbednosti namirnica” i „opasnost po zdravstvenu bezbednost dece”.

Interni zapisnik i dve službene beleške u kojima se iznose takve tvrdnje potpisali su „Pčelicin” Tim za kontrolu i saradnik za sanitarnu kontrolu, koji su, inače, članovi Tima za bezbednost hrane, formiran 2017. godine odlukom koju je potpisala direktorka Mitić.

Ministarstvo odbrane o presudi sindikalnom aktivisti: Vojno pravosuđe je samostalno

Ministarstvo odbrane saopštilo je večeras, povodom reagovanja Vojnog sindikata Srbije na pravosnažnu odluku Vojnog suda kojom je generalni sekretar tog sindikata Predrag Jevtić izgubio vojnu službu, da je vojno pravosuđe samostalno i da odluke donosi „samo i jedino“ u skladu sa zakonom.

Piše: Beta

„Političari koji vode Vojni sindikat Srbije imaju pravo na napade na Ministarstvo odbrane, ali ne i na napade na vojno pravosuđe. Pripadnici Vojske ne mogu nekažnjeno da iznose neistine, a kada to

prestanu da budu mogu da se bave politikom i u političkoj borbi koriste sva sredstava kao i ostali političari“, navedeno je u saopštenju.

Iz Ministarstva odbrane poručili su da očekuju „od svih političara, pa i onih iz VSS da ne pokušavaju da vrše pritisak na nezavisno vojno pravosuđe“, istakavši da su dužni da poštuju zakone i vojne propise dok su u vojsci.

„Ministarstvo odbrane radi istinitog obaveštavanja javnosti ukazuje na to da predsednik Vojnog sindikata Srbije Novica Antić i branilac okrivljenog Branislav Milojević nizom namerno iskrivljenih činjenica pokušavaju sakriti pravu suštinu učinjenog disciplinskog prestupa i za to izrečene kazne“, dodaje se u saopštenju.

U saopštenju ministarstva precizirano je da je u presudi navedeno da je Jevtić kao generalni sekretar Vojnog sindikata Srbije u intervjuu na portalu lista Kurir, 8. jula 2018. godine, „izneo niz uvredljivih, paušalnih i netačnih tvrdnji na račun Ministarstva odbrane i Generalštaba Vojske Srbije“.

„Odlučujući u drugom stepenu o izjavljenim žalbama, Viši vojni disciplinski sud pri Ministarstvu odbrane delimično je usvojio žalbe i preinačio prvostepenu presudu u delu odluke o pravnoj kvalifikaciji disciplinskog prestupa, i doneo presudu kojom se stariji vojni vodnik prve klase Predrag Jevtić oglašava krivim za ‘učešće u protivpravnim sindikalnim aktivnostima’ iz člana 149. tačka 27. Zakona o Vojski Srbije i potvrdio mu disciplinsku kaznu ‘gubitak službe’“, piše u saopštenju.

Iz Ministarstva odbrane naglasili su da „okrivljeni Jevtić i njegov branilac nisu prisustvovali glavnom pretresu 25. juna 2020. godine, iako su uredno primili pozive, a tako su postupili u devet od deset slučajeva zakazivanja glavnog pretresa u Vojnom disciplinskom sudu u Novom Sadu“.

„Iako okrivljeni i njegov branilac u izjavljenim žalbama nisu zahtevali da budu obavešteni o sednici veća Višeg vojnog disciplinskog suda pri Ministarstvu odbrane, obavešteni su o terminu održavanja sednice veća, ali se oni ni ovoga puta nisu pojavili u sudnici“, dodaje se u saopštenju.

Predsednik Vojnog sindikata Srbije (VSS) Novica Antić kazao je danas da je drugostepenom presudom Vojno-disciplinskog suda, generalni sekretar VSS Predrag Jevtić izgubio službu u Vojski.

Antić je novinarima rekao da je taj sindikat zbog postupanja prema Jevtiću koje je ocenio kao nezakonito, zatražio sastanak s poslanicom Evropskog parlamenta Tanjom Fajon čiji odgovor očekuje već danas.

On je rekao da je tekst u Kuriru zbog kojeg je Jevtić kažnjen, bio „intervju sindikata koji je Jevtić samo potpisao“.

Antić je kazao da je gubitak službe „presedan nezabeležen u evropskoj istoriji sindikalizma“ prethodnih 40 godina.

Advokat VSS-a Branislav Milojević rekao je novinarima da Jevtić nijednom nije saslušan i da je osuđen bez ijednog dokaza, a kako je dodao VSS je u više navrata tražio da ročište bude otvoreno za javnost, na šta nadležni nisu pristajali.

Milojević je najavio da će podneti tužbu protiv Vojno-disciplinskog suda za koji je rekao da je „takozvani sud“ i „upravni organ, a ne sud“ i da „sudi po nekim svojim pravilima“.

Цена или уцена

У финишу грађевинске сезоне инвеститори на југу Србије суочени су с недостатком мајстора и „физикалаца”, чије су дневнице услед велике тражње готово удвостручене

Ниш – Као и све друге области, и српско грађевинарство било је у значајном застоју због прекида радова током пандемије. Чим су се стекли повољнији епидемиолошки услови и када је изградња средином године настављена, инвеститори у стамбеној изградњи у Нишу и околини нашли су се пред непремостивим проблемима.

Познато је да се до добрих и искусних мајстора већ годинама врло тешко долази јер је велики број таквих у последњој деценији отишао у Западну Европу да своје знање и умеће много боље наплати него у Србији. То, међутим, није била једина невоља градитеља на југу наше земље у овој години. Поред тога што су, користећи ситуацију хроничног недостатка стручних и квалитетних неимара, који цену својих услуга повећавају кадгод је потражња за њима већа, нагло су крајем лета и почетком јесени скочиле дневнице и најобичнијих физичких радника.

У време када су стручни мајстори – зидари, армирачи, керамичари, тесари и друге занатлије с искуством и под уговором, који су донедавно плаћани од 4.500 до 5.000 динара дневно, подигли цену свог ангажмана на око 6.000 динара, или 50 евра, висина дневница коју траже „физикалци” пробила је све баријере. Они који су доскора за своје услуге добијали 20 евра или 2.500 динара дневно, сада не пристају ни на какве разговоре уколико им се не плати дневница од 3.500 па чак и 4.000 динара.

Инвеститори кажу да су буквално уцењени и да су немоћни да било шта промене. Попуштају како радови још више не би каснили.

То би, истиче се, тек изазвало потресе на тржишту и, свакако, потпуно пореметило и целокупне односе у станоградњи и у купопродаји станова.

Ускоро измена закона о странцима и о запошљавању странаца

Измене Закона о странцима и Закона о запошљавању странаца, које ће бити предложене после формирања нове владе, учиниће Србију привлачнијом за странце и обезбедити им боље услове рада и друштвеног живота, рекао је данас ресорни министар Зоран Ђорђевић, саопштио је његов кабинет.

Он је у разговору са замеником директора Националне службе за запошљавање, Петром Јарићем, навео да током пандемије коронавируса велики број људи ради на даљину за фирме које се не налазе у земљи у којој живе, што је прилика да се привуче већи број странаца у Србију, преноси Бета.

„Усвајањем нових прописа, Србија би могла да постане једна од најомиљенијих дестинација за све људе који раде у Европи на даљину, онлајн”, сматра Ђорђевић.

Планира се да се странцима издају боравишне визе до годину дана, чиме би им се омогућило да раде из Србије.

Родна неравноправност у свим областима живота

Пандемија је оголила родну неравноправност у кући, јер су многе жене буквално грцале под теретом дуплих и троструких обавеза

Иако у Србији живи око 180.000 жена више од мушкараца, даме у нашој земљи потпуно се уклапају у стереотип о „слабијем” полу – слабије су плаћене, слабије су заступљене на местима где се одлучује о њиховој судбини, слабије су запослене, и то углавном на слабије плаћеним пословима. Статистика родне неравноправности сведочи да жене чине образованији део популације који, парадоксално, много теже долази до посла од мушкараца. Мере штедне и забрана запошљавања у јавном сектору, уведене 2014. године, несразмерно су погодиле жене јер управо оне чине већинску радну снагу у здравству, просвети, администрацији и сектору социјалне заштите. Наиме, подаци Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сведоче да у сектору здравствене заштите ради 79 одсто жена, сектор социјалне заштите запошљава чак 93 одсто дама, док у области образовања 73 одсто запослених чине жене. Мушкарци чине више од 70 одсто запослених у сектору саобраћаја, грађевинарства и рударства, док је међу руководиоцима – менаџерима, законодавцима и функционерима, учешће мушкараца на нивоу од две трећине. Ни то није све – подаци такође говоре да су за исти посао жене плаћене чак једанаест процената мање од мушкараца.

Бројке недвосмислено говоре да је родна неравноправност присутна у свим областима живота жена – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре недавно је објавило податак да само трећина жена у Србији има возачку дозволу, а најновија студија НАЛЕД-а говори да тек свака четврта жена има власништво или сувласништво над некретним, док у сеоским срединама чак 86 одсто жена нема никакву непокретност на своје име. Стицање сопствене некретности отежава чињеница да жене у нашој земљи у просеку имају око 8.000 динара ниже плате од мушкараца, док је на селу ситуација још неповољнија. Наиме, свака друга жена у руралним срединама формално је незапослена јер ради у пољопривредном домаћинству, а свега 7,4 одсто њих поседује земљу. Осим тога, жене у сеоским срединама чешће се одричу породичног наследства у корист браће и мушких чланова породице, што у преводу значи да је обичајно право много јаче од породичног.

Животни и имовински статус многих жена у нашој земљи и даље је недефинисан јер око 200.000 људи живи у ванбрачној заједници у којој након расанка или смрти партнера немају право на наслеђивање имовине или пензије. Наиме, наш закон о наслеђивању „признаје” само брачне partnере, а ако дође до развода, жена најчешће остаје на улици без ичега – макар та заједница трајала неколико деценија. Ако њен ванбрачни партнер премине, она нема никаква права на његову пензију.

Стручњаци феминистичке провенијенције често истичу податак да је родна неравноправност највећа у породичном гнезду – просечна српска жена свакога дана у кухињи проведе сат и по времена, 65 минута потроши на чишћење куће, а још пола сата на прање и пеглање веша. За

храњење и купање наследника дневно потроши 37 минута, док се мушкарац храном пожртвовано бави 16 минута дневно, прањем судова целих три минута, а за одржавање домаћинства, према сопственом признању, дневно утроши 29 минута, док кућни љубимци и баштованство окупирају његову пажњу два сата дневно. Осим тога, жене се неупоредиво више баве старијим члановима породице. За велики број жена у нашој земљи дом је најмање сигурно место за живот. Сваке године око 30 жена стада од руке ближњег свог – оца, мужа или брата, а од почетка године убијене су чак 22 жене.

Доскорашња повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић оцењује да овим просторима и даље дувају снажни ветрови патријархата и додаје да у већини породица цео терет родитељства пада на жену, иако не постоје ни биолошки ни психолошки докази да мама боље од тате храни, повија и учи дете.

„Пандемија вируса корона толико је оголила родну неравноправност у кући јер су многе жене буквално грцале под теретом дуплих и троструких обавеза – осим што су морале да иду на посао, највећи број њих преузео је улогу педагошког асистента својој школској деци, која су морала да прате онлајн наставу, а у трећој „смени” их је чекало кување ручка, прање, пеглање и спремање домаћинства. И док су жене у Србији ћутке прихватиле новонастале обавезе, група жена из немачке покрајине Саксонија одлучила је да влади те земље испостави рачун за додатне послове које су биле принуђене да раде у време карантина уведеног због пандемије ковида 19. Реч је о женама које су запослене, али су у време блокаде морале да се додатно брину о деци и помажу им у учењу, кувају, перу, пеглају и по потреби „буду психолог” мужу или деци. На својој „фактури” оне су написале да обука и помоћ деци од 17. марта до 15. маја кошта укупно 22.296 евра, а у ову цену ушли су време, струја, вода и грејање”, наводи наша саговорница и подсећа да се свака трећа притужба која стиже на адресу повереника за заштиту равноправности тиче дискриминације на основу пола, а њу најчешће подносе жене које су након повратка с породилског одсуства премештене на ниже радно место или позицију с нижим примањима.